

Škola: OŠ „Vladimir Nazor“ Trenkovo

Školska godina: 2026./2027.

Učiteljica: Vlatka Vasilj

Razredni odjel: 5.

PRIJEDLOG KRITERIJA VREDNOVANJA

za predmet Hrvatski jezik za 5. razred

LJEVAK škole

Nastavni materijali:

Slavica Kovač, Mirjana Jukić, *Hrvatska krijesnica 5*, udžbenik iz hrvatskoga jezika

Mirjana Jukić, Slavica Kovač, Iverka Kraševac, Dubravka Težak, Martina Tunuković, Martina Valec-Rebić, *Hrvatska čitanka 5*

Mirjana Jukić, Slavica Kovač, Danijela Zagorec, *Hrvatska krijesnica 5, Hrvatska čitanka 5*, radna bilježnica za jezik, komunikaciju i književnost

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHOD	RAZINA USVOJENOSTI ISHODA I PODISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.	– rijeko primjenjuje različite govorne činove i uz pomoć učitelja pripovijeda kronološki	– povremeno primjenjuje različite govorne činove i djelomično samostalno pripovijeda kronološki	– uglavnom primjenjuje različite govorne činove i uglavnom samostalno pripovijeda kronološki	– redovito primjenjuje različite govorne činove i samostalno pripovijeda kronološki
	– uz pomoć učitelja prepoznaje različite svrhe govorenja (osobna i javna) te slabo, tek na poticaj učitelja primjenjuje različite govorne činove (zahtjev, isprika, zahvala i poziv) – povremeno odgovara na pitanja učitelja i razgovara o svakodnevnim događajima – uz pomoć učitelja slabo usmeno opisuje prema zadanoj strukturi i modelu, poštuje temu – slabo i uz pomoć učitelja (smjernica i potpitanja) usmeno pripovijeda kronološki nižući događaje – slabo razgovjetno govori i slabo točno intonira rečenice, može točno intonirati rečenicu ponavljajući za učiteljem	– povremeno prepoznaje različite svrhe govorenja (osobna i javna) te djelomično primjenjuje različite govorne činove (zahtjev, isprika, zahvala i poziv) – na poticaj učitelja razgovara o svakodnevnim događajima i postavlja pitanja kako bi došao do informacije – djelomično samostalno usmeno opisuje prema zadanoj strukturi i smjernicama, poštuje temu, opisuje kratko i uglavnom logično – djelomično samostalno usmeno pripovijeda kronološki nižući događaje, pripovijeda kratko i uglavnom logično – djelomično razgovjetno govori i djelomično točno intonira rečenice, može točno intonirati rečenicu ponavljajući za učiteljem	– uglavnom samostalno prepoznaje različite svrhe govorenja (osobna i javna) te uglavnom samostalno primjenjuje različite govorne činove (zahtjev, isprika, zahvala i poziv) – povremeno samostalno potiče razgovor, odgovara na pitanja i postavlja pitanja kako bi došao do informacije – uglavnom samostalno usmeno opisuje prema zadanoj strukturi i smjernicama, poštuje temu, uglavnom opisuje logično, iscrpno i zanimljivo – uglavnom samostalno usmeno pripovijeda kronološki nižući događaje, pripovijeda logično, iscrpno i zanimljivo – uglavnom razgovjetno govori i uglavnom točno intonira rečenice, može točno intonirati rečenicu ponavljajući za učiteljem	– samostalno prepoznaje različite svrhe govorenja (osobna i javna) te samostalno i spontano primjenjuje različite govorne činove (zahtjev, isprika, zahvala i poziv) – često samostalno potiče razgovor, odgovara na pitanja i postavlja pitanja kako bi došao do informacije – samostalno usmeno opisuje prema zadanoj strukturi i smjernicama, poštuje temu, opisuje logično, iscrpno i zanimljivo, pokazuje bogatstvo leksika i teži originalnosti – samostalno usmeno pripovijeda kronološki nižući događaje, pripovijeda logično, iscrpno i zanimljivo, služi se govornim vrednotama za zadržavanje pozornosti slušatelja – razgovjetno govori i točno intonira rečenice

HJ A.5.2. Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.	– sluša tekst, slabo izdvaja ključne riječi i uz pomoć učitelja piše bilješke	– sluša tekst, djelomično samostalno izdvaja ključne riječi i piše bilješke	– sluša tekst, uglavnom uspješno izdvaja ključne riječi, uglavnom samostalno piše bilješke te prepričava tekst	– sluša tekst, vrlo uspješno izdvaja ključne riječi, samostalno piše bilješke, uspješno prepričava tekst
	– uz višestruke poticaje sluša tekst – točno odgovara na pitanja učitelja o sadržaju slušanoga teksta – uz pomoć učitelja izdvaja ključne riječi te piše kratke i djelomično jasne bilješke o slušanome tekstu, uz pomoć učitelja razlikuje bitno od nebitnoga – uz pomoć učitelja djelomično jasno i logično prepričava slušani tekst služeći se bilješkama – rijetko točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora – značenje riječi u rječniku traži na poticaj učitelja	– uz početni poticaj sluša tekst – uz povremenu pomoć učitelja prepričava i objašnjava sadržaj slušanoga teksta – uz povremenu pomoć učitelja izdvaja ključne riječi te piše uglavnom jasne kratke bilješke o slušanome tekstu, uz povremenu pomoć učitelja razlikuje bitno od nebitnoga – uz pomoć učitelja uglavnom jasno i logično prepričava slušani tekst služeći se bilješkama – djelomično točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora – povremeno samostalno traži značenje riječi u rječniku	– uz početni poticaj pažljivo sluša tekst – samostalno prepričava i objašnjava sadržaj slušanoga teksta – uglavnom samostalno izdvaja ključne riječi i piše jasne kratke bilješke o slušanome tekstu, uglavnom razlikuje bitno od nebitnoga – samostalno, uglavnom jasno i logično prepričava slušani tekst služeći se bilješkama – uglavnom točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora – uglavnom samostalno traži značenje riječi u rječniku	– uz početni poticaj pažljivo i aktivno sluša tekst – samostalno prepričava i objašnjava sadržaj slušanoga teksta, postavlja pitanja o tekstu – samostalno izdvaja ključne riječi i piše jasne bilješke o slušanome tekstu, razlikuje bitno od nebitnoga – samostalno, jasno i logično prepričava slušani tekst služeći se bilješkama – redovito točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora – samostalno traži značenje riječi u rječniku
HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.	– čita tekst, slabo izdvaja ključne riječi i uz pomoć učitelja piše bilješke	– čita tekst, djelomično samostalno izdvaja ključne riječi i piše bilješke	– čita tekst, uglavnom uspješno izdvaja ključne riječi, uglavnom samostalno piše bilješke te prepričava tekst	– čita tekst, vrlo uspješno izdvaja ključne riječi, samostalno piše bilješke, uspješno prepričava tekst
	– slabo, uz pomoć učitelja prepoznaje svrhu čitanja (osobna i javna) – uz pomoć učitelja uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta (naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije) – naglas čita tekst uz često zastajkivanje ili pogrešno	– djelomično samostalno prepoznaje svrhu čitanja – djelomično samostalno uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta (naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije) – naglas čita tekst uz povremeno zastajkivanje kod višesložnih riječi, uglavnom poštuje rečenične intonacije	– uglavnom samostalno prepoznaje svrhu čitanja – uglavnom samostalno uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta (naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije) – naglas čita tekst fluentno i točno, poštuje rečenične intonacije, ali bez izražajnosti	– samostalno prepoznaje svrhu čitanja – samostalno uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta (naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije) – naglas čita tekst fluentno i točno, poštuje rečenične intonacije, u čitanju postiže izražajnost

	izgovaranje višesložnih riječi, ne poštuje rečenične intonacije – točno odgovara na pitanja učitelja o sadržaju pročitanaog teksta – uz pomoć učitelja izdvaja ključne riječi i piše kratke i djelomično jasne bilješke o pročitanoj tekstu, uz pomoć učitelja razlikuje bitno od nebitnoga – rijetko jasno i logično prepričava pročitani tekst služeći se bilješkama – rijetko točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i zaključivanja iz konteksta – uz pomoć učitelja služi se sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija – uz pomoć učitelja služi se osnovnim tehnikama pretraživanja interneta i knjižničnih kataloga	– uz povremenu pomoć učitelja prepričava i objašnjava sadržaj pročitanaog teksta – djelomično samostalno izdvaja ključne riječi i piše uglavnom jasne kratke bilješke o pročitanoj tekstu, uz povremenu pomoć učitelja razlikuje bitno od nebitnoga – djelomično jasno i logično prepričava pročitani tekst služeći se bilješkama – djelomično točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i zaključivanja iz konteksta – djelomično se samostalno služi sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija – djelomično se samostalno služi osnovnim tehnikama pretraživanja interneta i knjižničnih kataloga	– uglavnom samostalno prepričava i uglavnom točno objašnjava sadržaj pročitanaog teksta – uglavnom samostalno izdvaja ključne riječi i piše jasne kratke bilješke o pročitanoj tekstu, uglavnom razlikuje bitno od nebitnoga – uglavnom samostalno, uglavnom jasno i logično prepričava pročitani tekst služeći se bilješkama – uglavnom točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i zaključivanja iz konteksta – uglavnom se samostalno služi sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija – uglavnom se samostalno služi osnovnim tehnikama pretraživanja interneta i knjižničnih kataloga	– samostalno prepričava i objašnjava sadržaj pročitanaog teksta, postavlja pitanja o tekstu – samostalno izdvaja ključne riječi i piše jasne kratke bilješke o pročitanoj tekstu, razlikuje bitno od nebitnoga – samostalno jasno i logično prepričava pročitani tekst služeći se bilješkama – redovito točno objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i zaključivanja iz konteksta – samostalno se služi sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija – samostalno se služi osnovnim tehnikama pretraživanja interneta i knjižničnih kataloga
--	--	---	---	--

HJ A.5.4.
Učenik piše tekstove
trodijelne strukture u
skladu s temom.

– piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture ne postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost	– piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture djelomično postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost	– piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture uglavnom postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost	– piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost
– uz pomoć i vodstvo učitelja utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima – uz pomoć učitelja piše bilješke o temi: u natuknicama navodi podteme razrađujući temu, bilješke su neuredne i slabo pregledne – prema modelu piše tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom ne postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – prema modelu opisuje osobu ne postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – uz pomoć učitelja (smjernica i potpitanja) pripovijeda kronološki nižući događaje, slabo postiže ulančanost rečenica – uz pomoć učitelja služi se novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi – na poticaj i uz pomoć učitelja provjerava točnost informacija – rijetko točno citira i navodi ime autora – rijetko točno piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (vlastite imenice i	– uz povremenu pomoć učitelja utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima, djelomično povezuje temu sa stečenim znanjem i iskustvom – djelomično samostalno piše bilješke o temi: u natuknicama navodi podteme razrađujući temu, bilješke su djelomično uredne i pregledne – prema smjernicama piše tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom djelomično postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – prema smjernicama opisuje osobu djelomično postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – uglavnom samostalno pripovijeda kronološki nižući događaje, djelomično postiže ulančanost rečenica – na poticaj učitelja služi se novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi – na poticaj učitelja provjerava točnost informacija – djelomično točno citira i navodi ime autora – djelomično točno piše veliko početno slovo u jednorječnim i	– uglavnom samostalno utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima, uglavnom povezuje temu sa stečenim znanjem i iskustvom – uglavnom samostalno piše bilješke o temi: u natuknicama navodi podteme razrađujući temu, bilješke su uglavnom uredne i pregledne – prema smjernicama piše tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom uglavnom postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – prema smjernicama opisuje osobu uglavnom postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost – pripovijeda kronološki nižući događaje uglavnom povezujući rečenice tako da sljedeća proizlazi iz prethodne – uglavnom se samostalno služi novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi – uglavnom samostalno provjerava točnost informacija – uglavnom točno citira i navodi ime autora	– samostalno utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima, povezuje temu sa stečenim znanjem i iskustvom – samostalno piše bilješke o temi: u natuknicama navodi podteme razrađujući temu, vodi bilješke uredno i pregledno – prema vlastitome planu piše tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost, pokazuje bogatstvo leksika i teži originalnosti – izrađuje vlastiti plan opisa te opisuje osobu navodeći pojedinosti i iskazujući svoj doživljaj osobe – pripovijeda kronološki nižući događaje povezujući rečenice tako da sljedeća proizlazi iz prethodne – služi se novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi – samostalno provjerava točnost informacija – točno citira i navodi ime autora – točno piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (vlastite imenice i

	posvojni pridjevi) u poznatim primjerima – uz pomoć učitelja služi se pravopisom radi poštivanja pravopisne norme – rijetko piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima	višerječnim imenima (vlastite imenice i posvojni pridjevi) u poznatim primjerima – na poticaj učitelja služi se pravopisom radi poštivanja pravopisne norme – djelomično točno piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima	– uglavnom točno piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (vlastite imenice i posvojni pridjevi) u poznatim i nepoznatim primjerima – uglavnom se samostalno služi pravopisom radi poštivanja pravopisne norme – uglavnom točno piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima	posvojni pridjevi) u poznatim i nepoznatim primjerima – samostalno se služi pravopisom radi poštivanja pravopisne norme – piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima
HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.	– slabo razlikuje vrste promjenjivih i nepromjenjivih riječi na oglednim i čestim primjerima u oblikovanju teksta	– djelomično razlikuje vrste promjenjivih i nepromjenjivih riječi na oglednim i čestim primjerima u oblikovanju teksta	– uglavnom razlikuje vrste promjenjivih i nepromjenjivih riječi na oglednim i čestim primjerima u oblikovanju teksta	– razlikuje vrste promjenjivih i nepromjenjivih riječi na oglednim i čestim primjerima u oblikovanju teksta
	– slabo razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice i vrijeme – uz pomoć učitelja prepoznaje infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole – uz pomoć učitelja izriče prezent, perfekt i futur I. – uz pomoć učitelja razlikuje opće i vlastite imenice, opisne, posvojne i gradivne pridjeve – uz pomoć učitelja uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima – prema modelu provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini – slabo provodi glasovne promjene u prototipnim riječima	– djelomično razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice i vrijeme – djelomično samostalno prepoznaje infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole – djelomično samostalno izriče prezent, perfekt i futur I. – djelomično samostalno razlikuje opće i vlastite imenice, opisne, posvojne i gradivne pridjeve – djelomično samostalno uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima – djelomično točno provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini – djelomično provodi glasovne promjene u riječima	– uglavnom razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice i vrijeme – uglavnom samostalno infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole – uglavnom samostalno izriče prezent, perfekt i futur I. – uglavnom samostalno razlikuje opće i vlastite imenice, opisne, posvojne i gradivne pridjeve – uglavnom samostalno uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima – uglavnom točno provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini	– razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice i vrijeme – samostalno prepoznaje infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole – samostalno izriče prezent, perfekt i futur I. – samostalno razlikuje opće i vlastite imenice, opisne, posvojne i gradivne pridjeve – samostalno uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima – samostalno i točno provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini

	– uz pomoć učitelja razlikuje nepromjenjive riječi u službi: izricanja okolnosti radnje, odnosa među riječima i povezivanja i preoblike rečenice	– djelomično samostalno razlikuje nepromjenjive riječi u službi: izricanja okolnosti radnje, odnosa među riječima i povezivanja i preoblike rečenice	– uglavnom provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima – uglavnom samostalno razlikuje nepromjenjive riječi u službi: izricanja okolnosti radnje, odnosa među riječima i povezivanja i preoblike rečenice	– samostalno i točno provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima – samostalno razlikuje nepromjenjive riječi u službi: izricanja okolnosti radnje, odnosa među riječima i povezivanja i preoblike rečenice
HJ A.5.6. Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju.	– rijetko prepoznaje komunikacijske situacije koje zahtijevaju uporabu standardnoga jezika	– povremeno prepoznaje komunikacijske situacije koje zahtijevaju uporabu standardnoga jezika	– uglavnom prepoznaje komunikacijske situacije koje zahtijevaju uporabu standardnoga jezika	– redovito prepoznaje komunikacijske situacije koje zahtijevaju uporabu standardnoga jezika
	– odgovara na učiteljeva pitanja o službenoj ulozi i uporabi hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj – uz pomoć učitelja razlikuje hrvatski standardni jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika, jezika nacionalnih manjina – uz pomoć učitelja uspoređuje vlastiti mjesni govor i narječje s hrvatskim standardnim jezikom – uz pomoć učitelja prepoznaje i izdvaja riječi mjesnoga govora i narječja, razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga standardnog jezika – slabo razlikuje vlastiti mjesni govor i narječje od drugih govora i narječja	– djelomično samostalno objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj – djelomično samostalno razlikuje hrvatski standardni jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika, jezika nacionalnih manjina te ih prepoznaje u primjerima – djelomično samostalno uspoređuje vlastiti mjesni govor i narječje s hrvatskim standardnim jezikom – djelomično samostalno prepoznaje i izdvaja riječi mjesnoga govora i narječja, razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga standardnog jezika – djelomično razlikuje vlastiti mjesni govor i narječje od drugih govora i narječja	– uglavnom samostalno objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj – uglavnom samostalno razlikuje hrvatski standardni jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika, jezika nacionalnih manjina te uglavnom samostalno navodi primjere – uglavnom samostalno uspoređuje vlastiti mjesni govor i narječje s hrvatskim standardnim jezikom – uglavnom samostalno prepoznaje i izdvaja riječi mjesnoga govora i narječja, razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga standardnog jezika – uglavnom razlikuje vlastiti mjesni govor i narječje od drugih govora i narječja	– samostalno objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj – samostalno razlikuje hrvatski standardni jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika, jezika nacionalnih manjina te navodi primjere – samostalno uspoređuje vlastiti mjesni govor i narječje s hrvatskim standardnim jezikom – samostalno prepoznaje i izdvaja riječi mjesnoga govora i narječja, razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga standardnog jezika – razlikuje vlastiti mjesni govor i narječje od drugih govora i narječja

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHOD	RAZINA USVOJENOSTI ISHODA I PODISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj književnoga teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.	– izražava emocionalni doživljaj i slabo razumijevanje književnoga teksta	– izražava emocionalni doživljaj i djelomično razumijevanje književnoga teksta	– izražava emocionalni doživljaj i uglavnom točno razumijevanje književnoga teksta	– izražava emocionalni doživljaj i točno razumijevanje književnoga teksta
	– na poticaj učitelja slabo izražava doživljaj o književnome tekstu – rijetko doživljavanjem pročitana izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti – rijetko komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta – uz pomoć učitelja prepoznaje glavne ideje i problematiku književnoga teksta	– povremeno izražava doživljaj o književnome tekstu – povremeno doživljavanjem pročitana izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti – povremeno komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta – djelomično samostalno prepoznaje glavne ideje i problematiku književnoga teksta te ih povezuje sa stvarnošću	– uglavnom redovito izražava doživljaj o književnome tekstu – uglavnom redovito doživljavanjem pročitana izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti – uglavnom redovito komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta – uglavnom samostalno prepoznaje glavne ideje i problematiku književnoga teksta te ih povezuje sa stvarnošću	– redovito izražava doživljaj o književnome tekstu – redovito doživljavanjem pročitana izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti – redovito komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta – samostalno prepoznaje glavne ideje i problematiku književnoga teksta te ih povezuje sa stvarnošću
HJ B.5.2. Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta.	– slabo razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike i strukture teksta na poznatim primjerima	– djelomično razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike i strukture teksta na poznatim primjerima	– uglavnom razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike i strukture teksta na poznatim i novim primjerima	– razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike i strukture teksta na poznatim i novim primjerima
	– uočava književnost kao umjetnost riječi te uz pomoć učitelja objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova – uz pomoć učitelja razlikuje tekstove prema poetskim, proznim i dramskim obilježjima na osnovi	– uočava književnost kao umjetnost riječi te djelomično samostalno objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova navodeći primjere – djelomično samostalno razlikuje tekstove prema poetskim, proznim i dramskim obilježjima na osnovi	– uočava književnost kao umjetnost riječi te uglavnom samostalno objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova navodeći primjere – uglavnom samostalno razlikuje tekstove prema poetskim, proznim i dramskim obilježjima	– uočava književnost kao umjetnost riječi te samostalno objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova navodeći primjere – samostalno razlikuje tekstove prema poetskim, proznim i dramskim obilježjima na osnovi

	tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta – uz pomoć učitelja primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja (zvučnost i ritmičnost, stih, strofa; pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog; sceničnost dramskoga teksta, dijalog, monolog, didaskalije) na konkretnim primjerima – uz pomoć učitelja djelomično prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta na konkretnim primjerima: preneseno značenje, pjesnička slika, epitet, usporedba	tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta – djelomično samostalno primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja (zvučnost i ritmičnost, stih, strofa; pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog; sceničnost dramskoga teksta, dijalog, monolog, didaskalije) na konkretnim primjerima – djelomično samostalno prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta na konkretnim primjerima: preneseno značenje, pjesnička slika, epitet, usporedba	na osnovi tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta – uglavnom samostalno primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja (zvučnost i ritmičnost, stih, strofa; pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog; sceničnost dramskoga teksta, dijalog, monolog, didaskalije) na konkretnim primjerima – uglavnom samostalno prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta na konkretnim primjerima: preneseno značenje, pjesnička slika, epitet, usporedba	tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta – samostalno primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja (zvučnost i ritmičnost, stih, strofa; pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog; sceničnost dramskoga teksta, dijalog, monolog, didaskalije) na konkretnim primjerima – samostalno prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta na konkretnim primjerima: preneseno značenje, pjesnička slika, epitet, usporedba
--	--	---	---	---

HJ B.5.3. Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnoga teksta.

Književnoteorijska znanja u službi su proširivanja vlastitog iskustva čitanja i razvijanja pozitivnoga stava prema čitanju.

HJ B.5.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja uradak razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud.

KULTURA I MEDIJI				
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZINA USVOJENOSTI ISHODA I PODISHODA			
	DOVOLJNA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
HJ C.5.1. Učenik razlikuje tiskane medijske tekstove i izdvađa tekstove / sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti.	– uz pomoć učitelja nabraja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga medijskoga teksta te prepoznaje pozitivne vrijednosti u medijskim tekstovima	– djelomično samostalno nabraja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga medijskoga teksta te prepoznaje pozitivne vrijednosti u medijskim tekstovima	– uglavnom samostalno nabraja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga medijskoga teksta te prepoznaje pozitivne vrijednosti u medijskim tekstovima	– samostalno nabraja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga medijskoga teksta te prepoznaje pozitivne vrijednosti u medijskim tekstovima
	– uz pomoć učitelja razlikuje tiskane medijske tekstove prema učestalosti izlaženja (dnevne novine, tjedne, mjesečne i godišnje časopise) – uz pomoć učitelja uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata u različitim tiskanim medijskim tekstovima radi prenošenja poruke – uz pomoć učitelja prepoznaje kako se grafičkim elementima (naslov, nadnaslov, podnaslov, fotografija/ilustracija, okvir) oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na primatelja – uz pomoć učitelja izdvađa sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce	– djelomično samostalno razlikuje tiskane medijske tekstove prema učestalosti izlaženja (dnevne novine, tjedne, mjesečne i godišnje časopise) – djelomično samostalno uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata u različitim tiskanim medijskim tekstovima radi prenošenja poruke – djelomično samostalno prepoznaje kako se grafičkim elementima (naslov, nadnaslov, podnaslov, fotografija/ilustracija, okvir) oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na primatelja – djelomično samostalno izdvađa sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce	– uglavnom samostalno razlikuje tiskane medijske tekstove prema učestalosti izlaženja (dnevne novine, tjedne, mjesečne i godišnje časopise) – uglavnom samostalno uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata u različitim tiskanim medijskim tekstovima radi prenošenja poruke – uglavnom samostalno prepoznaje kako se grafičkim elementima (naslov, nadnaslov, podnaslov, fotografija/ilustracija, okvir) oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na primatelja – uglavnom samostalno izdvađa sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce	– samostalno razlikuje tiskane medijske tekstove prema učestalosti izlaženja (dnevne novine, tjedne, mjesečne i godišnje časopise) – samostalno uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata u različitim tiskanim medijskim tekstovima radi prenošenja poruke – samostalno prepoznaje kako se grafičkim elementima (naslov, nadnaslov, podnaslov, fotografija/ilustracija, okvir) oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na primatelja – samostalno izdvađa sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce

HJ C.5.2. Učenik opisuje značenje popularnokulturnih tekstova u kontekstu svakodnevnoga života.	– uz pomoć učitelja povezuje popularno-kulturne tekstove sa svakodnevnim životom	– djelomično samostalno povezuje popularnokulturne tekstove sa svakodnevnim životom	– uglavnom samostalno povezuje popularno-kulturne tekstove sa svakodnevnim životom	– samostalno povezuje popularnokulturne tekstove sa svakodnevnim životom
	– rijetko uočava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje – uz pomoć učitelja opisuje značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih sa svakodnevnim životom – uz pomoć učitelja uočava priču kao temelj popularnokulturnih tekstova – uz pomoć učitelja objašnjava pojam popularne kulture	– povremeno uočava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje – djelomično samostalno opisuje značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih sa svakodnevnim životom – djelomično samostalno uočava priču kao temelj popularnokulturnih tekstova – djelomično samostalno objašnjava pojam popularne kulture	– uglavnom redovito uočava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje – uglavnom samostalno opisuje značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih sa svakodnevnim životom – uglavnom samostalno uočava priču kao temelj popularnokulturnih tekstova – uglavnom samostalno objašnjava pojam popularne kulture	– redovito uočava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje – samostalno opisuje značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih sa svakodnevnim životom – samostalno uočava priču kao temelj popularnokulturnih tekstova – samostalno objašnjava pojam popularne kulture

HJ C.5.3. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.

Ishod se ne vrednuje, samo se prati.

OBLICI VREDNOVANJA		
VREDNOVANJE ZA UČENJE	VREDNOVANJE KAO UČENJE (vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje)	VREDNOVANJE NAUČENOGA
– argumentirane rasprave – promatranje – rješavanje problema – poster – pitanja radi provjere razumijevanja – domaće zadaće – kratke pisane provjere – izlazne kartice – grafički organizatori znanja – razmjena informacija o učenju i rezultatima učenja	– trominutna stanka – (samo)procjena uradaka – lista za procjenu – rubrike	– pisane provjere – usmeno ispitivanje – analiza mape radova – opažanje izvedbe učenika – procjena rasprave u kojoj sudjeluje učenik – analiza učeničkih radova

6. RAZRED

Prijedlog kriterijskog vrednovanja

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
dovoljan (2)	nepotpuno, površno i s pogreškama, izneseno znanje slabo je povezano	– Učitelj/učiteljica mu pomaže kod odgovaranja postavljajući pomoćna pitanja na koja učenik uvijek ne odgovara sigurno. – U izražavanju je nesamostalan i radi formalne pogreške. – Pri odgovaranju potreban je veći broj potpitanja i usmjeravanja prema točnom odgovoru. – Nabraja faze nekog procesa, ali ne može ga samostalno opisati i izvesti zaključke. – Čak i uz pomoć učitelja/učiteljice slabo i nesigurno primjenjuje znanje. – U analizi grafičkih i slikovnih priloga uočavaju se pogreške. – Površno i djelomično uočava osnovne procese. – Rijetko izražava vlastito mišljenje. – Slabo se služi dodatnim izvorima znanja i teško procjenjuje točnost ili relevantnost u dodatnoj literaturi. – Djelomično točno prikazuje rezultate istraživanja, a tumačenja rezultata su jako manjkava. – Pri provođenju istraživanja treba kontinuiranu pomoć, ali se trudi primijeniti osnovna pravila.
dobar (3)	djelomično logično i uvjerljivo	– Vlada osnovnim sadržajima propisanim ishodima predmetnog kurikulumu i međupredmetnim očekivanjima. – U primjeni i povezivanju činjenica ne pokazuje sigurnost i samostalnost (nema bitnih pogrešaka pri izlaganju činjenica; potrebna su i potpitanja učitelja/učiteljice, osobito kad se radi o povezivanju materijala; ne zna smisleno i bez učiteljeve pomoći izložiti obrađene sadržaje učenja). – Nesiguran je u objašnjavanju uzročno-posljedičnih veza. – U rješavanju problemskih zadataka i prikazivanju međuodnosa treba pomoć učitelja/učiteljice. – Razumije osnovne obrađene programske sadržaje, ali ih ne primjenjuje u novoj situaciji niti potkrepljuje vlastitim primjerima. – Uz pomoć učitelja/učiteljice djelomično donosi zaključke pri analizi procesa i pojava. – Nedovoljno samostalno izvodi praktične radove. – Nedovoljno samostalno provodi istraživanje i primjenjuje usvojeno teorijsko znanje. – Vidljivi su propusti u opažanju, a u raspravama sudjeluje samo povremeno.

Ocjena	Obrazloženje	Elementi vrednovanja
		– Prikazivanje i argumentacija rezultata nije dovoljno precizna te treba pomoć učitelja/učiteljice. – Uz pomoć prepoznaje ili postavlja istraživačka pitanja i služi se dodatnom literaturom.
vrlo dobar (4)	točno, logično, temeljito i s razumijevanjem (izlaganje sigurno bez poštapalica)	– Sigurno i solidno vlada ishodima predmetnoga kurikula i međupredmetnih očekivanja uz praktičnu primjenu, ali ima nedostataka u povezivanju detalja i činjenica (nedostatke u povezivanju činjenica ispravlja na napomenu /učiteljice). – Uspješno objašnjava naučeno. Služi se usvojenim znanjem i navodi vlastite primjere te logično obrazlaže ono o čemu govori uz rijetke poticaje ili pomoć učitelja/učiteljice. – Povezuje naučene nastavne sadržaje sa svakodnevnim životom. – Uglavnom samostalno rješava problemske zadatke. – Uspješno primjenjuje stečena znanja. – Gotovo uvijek primjenjuje znanja, sposobnosti i vještine u istraživanjima. – U provođenju istraživanja u potpunosti slijedi zadane etape uz manju pomoć u formuliranju istraživačkog pitanja. – Samostalno prikazuje rezultate istraživanja, analizira ih, izvodi zaključke i prezentira rezultate rada. – Uspješno samostalno opaža te često sudjeluje u raspravama i interpretacijama. – Samostalno odabire odgovarajuću literaturu i njome se služi.
odličan (5)	izrazito točno, logično, temeljito, opširno, argumentirano	– Usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama i na složenijim primjerima. – Uspješno primjenjuje stečeno znanje te povezuje sa srodnim sadržajima učenja drugih predmeta. – Samostalno rješava najsloženije problemske zadatke. – Samostalno uočava i tumači uzročno-posljedične veze i međuodnose navodeći vlastite primjere. – Naročito se ističe u diskusijama, praktičnim vježbama (grafikonima, mapama, prezentacijama, digitalnim materijalima). – Samostalno osmišljava praktične radove te pokazuje originalnost i kreativnost u njihovu izvođenju. – Samostalno postavlja istraživačka pitanja i na temelju njih osmišljava istraživanje, a rezultate rada kreativno prikazuje i argumentira uočavajući povezanost promatranih promjena s usvojenim nastavnim sadržajima i svakodnevnim životom. – Redovito sudjeluje u raspravama i interpretacijama. – Uspješno se služi dodatnom literaturom i izvorima te procjenjuje točnost podataka u dodatnoj literaturi. – Samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze i procese.

Važan su dio vrednovanja i bilješkama kojima se prati rad, ali i napredovanje učenika te njegov odnos prema radu. Osim bilježaka koje pokazuju kakav je odnos učenika prema radu, najvažniji su dio povratne informacije kao dio vrednovanja za učenje i kao učenje. Osim bilješki u imeniku važan su dio vrednovanja i rubrike za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje te različite liste procjena, izlazne kartice i sl. koje se nalaze u materijalima učenika kao i usmeno formativno vrednovanje koje je važna povratna informacija za učenika u procesu poučavanja i učenja.

PRIMJER - BILJEŠKE O ODNOSU PREMA RADU:

- Učenik redovito i na vrijeme ispunjava svoje obveze npr. predaje zadaću, radi na satu.
- Učenik na satu sudjeluje u radu, no ne ispunjava zadatke koje samostalno treba napraviti kod kuće.
- Pokazuje inicijativu i dobre organizacijske sposobnosti u timskom radu.
- U suradnji s drugim učenicima pokazuje nesigurnost.

PRIMJER - BILJEŠKE VREDNOVANJA ZA UČENJE I KAO UČENJE:

- Iako se na satu trudi i sudjeluje u raspravama rezultati u provjerama znanja pokazuju da učenik ne usvaja trajnije ta znanja pa bi češće trebao samostalno kod kuće ponovljati i uvježbavati sadržaje učenja.
- Učenik lijepo formulira rečenice u svojim odgovorima i povezuje činjenice no pokazuje nedovoljnu usvojenost pojedinih pojmova. Pokušati s grafičkim organizatorima znanja dodatno ponoviti naučeno.
- Vrlo uspješno interpretira svoj istraživački rad no u zaključku rada ne povezuje dobivene rezultate. Treba jasnije povezati postavljene hipoteze i dobivene vlastite rezultate.
- U vrednovanju svog rada učenik vrlo jasno povezuje i argumentira sve prednosti i nedostatke.
- Precizno i pregledno prikazuje rezultate svog rada te na osnovu njih dolazi do zaključaka.
- Ocjene iz sva tri elementa vrednovanja jednako su vrijedne u formiranju zaključne ocjene.

škola

OŠ „Vladimir Nazor“ Trenkovo

učitelj/učiteljica

Vlatka Vasilj

razredni odjel/i

8. r.

školska godina

2026./2027.

+ DODATNI
DIGITALNI
SADRŽAJI

8.

KRITERIJI VREDNOVANJA

HRVATSKI JEZIK

8. razred

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
GOVORENJE				
OŠ HJ A. 8. 1. Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.	- raspravlja u planiranoj raspravi iznoseći samo autorove stavove - iznosi vlastite stavove u spontanoj raspravi bez valjane argumentacije - izvodi predavanje pred razrednim odjelom s određenim neistovremenim poteškoćama: trema, pogreške u govoru, čita tekst, nije dobro pripremljen - izgovara rečenice koje nisu ulančane, dijelovi se rečenica ponavljaju - govori ne poštujući istovremeno govorne vrednote: prebrzo ili presporo, pretiho ili preglasno, bez rečenične intonacije, gestikulacija je primjerena - govor nije tečan, česta su zastajkivanja, ponavljanja i ispravljanja; pravi nepredviđene i duge stanke	- raspravlja u planiranoj raspravi iznoseći autorove stavove s odgovarajućom argumentacijom - iznosi vlastite stavove u spontanoj ili planiranoj raspravi nedovoljno potkrijepljene argumentima - izvodi predavanje pred razrednim odjelom i dobro vlada odabranom temom, no predavanje je teško slijediti jer nije strukturirano - izgovara smislene i uglavnom povezane rečenice, ali se primjećuje nefunkcionalan izbor riječi - govori poštujući rečeničnu intonaciju i tempo, gestikulacija je primjerena - kontrolira pogreške u govoru usporavanjem tempa pa su samoispravci korektni i prihvatljivi	- raspravlja spontano ili u planiranoj, pripremljenoj raspravi iznoseći svoje stavove dokazivanjem i odgovarajućom argumentacijom - sposoban je uvjeriti druge tijekom rasprave - izvodi predavanje pred različitim publikom, vrlo dobro vlada temom - izgovara ulančane rečenice funkcionalno odabirući riječi - poštuje sve govorne vrednote: intonaciju, intenzitet, tempo, stanku; primjereno upotrebljava mimiku i geste - govor ima prirodan tempo, no uočavaju se nepotrebna ponavljanja koja su prihvatljiva u cjelini; kontrolira upotrebu poštapalica	- raspravlja spontano ili u planiranoj, pripremljenoj raspravi iznoseći svoje stavove dokazivanjem, tvrdnje potkrepljuje čvrstim argumentima - govori s uvjerenjem primjenjujući sve vještine govorenja: uvjeravanje, nagovaranje, pregovaranje - izvodi predavanje pred različitim publikom iznoseći točne i provjerene podatke o temi: odlično vlada temom - izgovara rečenice koje su smislene i međusobno povezane - poštuje sve govorne vrednote: intonaciju, intenzitet, tempo, stanku; funkcionalno upotrebljava mimiku i geste postižući uvjerljivost - govor ima prirodan tempo bez oklijevanja, zastajkivanja, zamuckivanja, ponavljanja, ispravljanja, poštapalica i nepredviđenih stanki
ZNANJA, VJEŠTINE, SPOSOBNOSTI				
- planirana ili spontana rasprava - izlaganje na zadanu temu - govorne vrednote - vještine razgovora u skupini - pogreške u govoru				

SLUŠANJE				
OŠ HJ A. 8. 2. Učenik sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom. - kritičko slušanje - rječnik	- sluša tekst usmjereno s unaprijed postavljenim pitanjima za razumijevanje teksta; sinteza teksta ne sadrži samo bitne podatke - čita značenje novih riječi na temelju lako dostupnih izvora: rječnika i interneta	- sluša tekst, sintetizira ga iznoseći proširene podatke; izdvaja i manje bitne dijelove teksta - opisuje značenje novih riječi parafrazirajući sadržaj o kojem je čitao u rječniku ili na internetu	- sluša tekst, sintetizira ga iznoseći bitne podatke, povezuje ga sa svojim iskustvom bez dodatnog znanja o temi - opisuje značenje riječi na temelju različitih izvora	- sluša tekst iznoseći bitne podatke, kritički se odnosi prema podacima u tekstu i prosuđuje ih na temelju razumijevanja i proširenog znanja o temi - opisuje značenje novih riječi na temelju različitih izvora i surječja
ČITANJE				
OŠ HJ A. 8. 3. Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom. - sažetak - sinteza sadržaja u vizualnom prikazu - prosudba čitanoga teksta - proširivanje značenja početnoga teksta	- čita tekst i oblikuje sažetak iz kojeg je vidljivo da ne razlikuje bitne od nebitnih podataka - prikazuje sažetak teksta u umnoj mapi koja nema jasne koncepte - prosuđuje pročitani tekst iznoseći svoje mišljenje o pročitanoj koje nema argumentirano uporište - proširuje početno značenje teksta samo ako je zadano dodatno istraživanje u dodatnim izvorima	- čita tekst i oblikuje sažetak koji ne sadrži sve potrebne podatke ili ima višak podataka - prikazuje sažetak teksta u umnoj mapi koja ima jasne pod teme, no pojedinosti su preopširne ili pogrešno raspoređene - prosuđuje pročitani tekst iznoseći mišljenje o pročitanoj oslanjajući se na podatke iz teksta - proširuje početno značenje teksta u lako dostupnim izvorima (internet)	- čita tekst te oblikuje pisani i usmeni sažetak s pripremom - prikazuje sažetak teksta u vizualnim prikazima (umna mapa, Vennov dijagram, tablica) iz kojih je vidljiva jasna struktura: glavna tema, pod teme, pojedinosti - prosuđuje pročitani tekst povezujući ga s dosad stečenim znanjem o temi - proširuje značenje početnoga teksta u svim dodatnim izvorima koji su zadani	- čita tekst te usmeno i pisano parafrazira sadržaj teksta u sažetak bez pripreme - prikazuje sažetak teksta u različitim vizualnim prikazima (umna mapa, tablica, grafikon, Vennov dijagram i sl.) iz kojih je vidljivo dublje razumijevanje koncepta i podkoncepta - prosuđuje tekst izražavajući svoje mišljenje o pročitanoj koje ima argumentirano uporište; jasno naglašava vlastite stavove o problemu koji komentira - proširuje značenje početnoga teksta u različitim izvorima (internet, živa riječ stručnjaka, knjižnica i sl.) na vlastitu inicijativu

PISANJE

OŠ HJ A. 8. 4. Učenik piše raspravljačke tekstove u skladu s temom i prema planu. - istraživanje na zadanu temu - pisanje plana - rad na tekstu/dorada teksta - odabir slikovnog materijala uz tekst - problemski članak - osvrt - dužina teksta	- istražuje o temi ograničavajući se na lako dostupne izvore (internet) bez procjene pouzdanosti i autorstva - piše tekst bez plana ili je plan nedorečen i oskudan pa ne može poslužiti kao oslonac u pisanju - odabire slikovni materijal koji je upitnoga sadržaja i kvalitete, djelomično prati tekst teme - pregledava tekst, ali ne zna ga stilski ujednačiti; u tekstu se uočava od 3-5 većih pravopisnih i gramatičkih pogrešaka - piše problemski članak i osvrt u kojem nisu vidljiva obilježja i struktura - piše tekst u kojem je manje ili više riječi od zadanoga broja - piše tekst s prekoračenjem vremena ili ga ne dovršava	- istražuje o temi ograničavajući se na lako dostupne izvore (internet) bez procjene autorstva, ali s točnim podatcima - piše tekst prema planu koji nije detaljno razrađen - odabire slikovni materijal slabijega dojma, ali koji prati tekst - pregledava tekst, no u tekstu se uočava od 1-3 većih pravopisnih i gramatičkih pogrešaka - piše različite vrste raspravljačkih tekstova u skladu s temom prema površno razrađenom planu pa je i tekst površan; nedostaje pravi izbor riječi i izraza - piše tekst u kojem je manje ili više riječi od zadanoga broja, ali poštuje zadano vrijeme za pisanje	- istražuje o temi u različitim dostupnim izvorima - piše tekst prema unaprijed oblikovanom planu - odabire slikovni materijal u skladu s temom - pregledava tekst, stilski ga ujednačuje, odabire odgovarajuće riječi i izraze; u tekstu se uočava od 2-4 manjih pravopisnih i gramatičkih pogrešaka - piše različite vrste raspravljačkih tekstova u skladu s temom i prema planu - piše tekst sa zadanim brojem riječi i u zadanom vremenu	- istražuje o temi u različitim izvorima (udžbenici, časopisi, novine, rječnici, enciklopedije, elektronički mediji (internet, radio, televizija), muzej, galerija, knjižnica, stručne osobe) procjenjujući pouzdanost, točnost i autorstvo - slaže dijelove teksta prema unaprijed zacrtanom planu pisanja i povezuje ulomke u jasnu strukturu - odabire slikovni materijal koji vjerno prati tekst i nadopunjuje ga - pregledava tekst nekoliko puta s ciljem poboljšanja provjeravajući pravopisnu i gramatičku točnost te stilsku ujednačenost; u tekstu se uočava 1-3 manjih pravopisnih pogrešaka - piše različite vrste raspravljačkih tekstova u skladu s temom i prema planu u kojima dolaze do izražaja: svjesnost, proces razlaganja zamisli i prepoznatljiv stilski izraz - piše tekst sa zadanim brojem riječi i u zadanom vremenu
--	---	---	--	--

OŠ HJ A. 8. 5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama po sastavu na oglednim i čestim primjerima.	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice na temelju broja predikata - razlikuje nezavisnosložene rečenice s pomoću veznika na čestim primjerima; griješi u pisanju zareza - prepoznaje sastav zavisnosložene rečenice: surečenice i vezničke riječi	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema priopćajnoj svrsi; ima poteškoća s razlikovanjem rečenica prema izrečenosti subjekta – ne razlikuje besubjektne rečenice od rečenice s neizrečenim subjektom	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema izrečenosti subjekta, rečenice prema priopćajnoj svrsi - razlikuje sve nezavisnosložene rečenice	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema izrečenosti subjekta, rečenice prema priopćajnoj svrsi - razlikuje sve nezavisnosložene rečenice
- jednostavne i složene rečenice - nezavisnosložene rečenice - zavisnosložene rečenice - glagolski prilozi (preoblike) - zamjenice	- razlikuje priložne rečenice s pomoću pitanja i tipičnih vezničkih riječi - ne razlikuje predikatnu, subjektu, objektnu i atributnu rečenicu - opisuje tvorbu glagolskih priloga, ali ne može preoblikovati zavisnu rečenicu u glagolski prilog i obrnuto - nabraja odnosne i neodređene zamjenice	- razlikuje nezavisnosložene rečenice na čestim primjerima; ima poteškoća u razlikovanju rečenica nastalih nizanjem od rečenica u kojima se obvezno piše zarez - razlikuje priložne zavisnosložene rečenice - razlikuje predikatnu rečenicu u najčešćem poznatom obliku (npr. Film je da ne može biti bolji.) - ima poteškoće u razlikovanju subjektne, objektne i atributne rečenice, osobito ako su povezane istim ili netipičnim vezničkim riječima - opisuje tvorbu glagolskih priloga; griješi u preoblici zavisne surečenice u glagolski prilog i obrnuto zato što nije točno odredio vid glagolu pri tvorbi - opisuje upotrebu odnosnih i neodređenih zamjenica u rečenici	- piše zarez u nezavisnosloženim rečenicama prema pravilima bez izuzetaka - razlikuje sve priložne zavisnosložene rečenice - razlikuje predikatnu i atributnu rečenicu; ima poteškoća s razlikovanjem objektne i subjektne rečenice kad su povezane istim ili netipičnim vezničkim riječima - prepoznaje rečenice sklopljene povezivanjem, nizanjem i uvrštavanjem na primjerima - razlikuje redoslijed surečenica u zavisnosloženoj rečenici na primjerima - zamjenjuje glagolski prilog zavisnom surečenicom i obrnuto - razlikuje odnosne i neodređene zamjenice u službi vezničkih riječi	- piše točno zarez u nezavisnosloženim rečenicama prema svim pravilima - razlikuje sve zavisnosložene rečenice - piše točno zarez u zavisnosloženim rečenicama prema svim pravilima o umetanju, naknadnom dodavanju i nizanju - sklapa rečenice povezivanjem, nizanjem i uvrštavanjem u novim jezičnim situacijama - razlikuje redoslijed surečenica u zavisnosloženoj rečenici: običan, inverzija i umetnut i sklapa rečenice u svim redoslijedima u novim situacijama - zamjenjuje glagolski prilog zavisnom surečenicom i obrnuto u novim situacijama - upotrebljava odnosne i neodređene zamjenice sklapajući zavisnosložene rečenice u novim jezičnim situacijama

OŠ HJ A. 8. 6. Učenik uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima. - sinonimi - antonimi - posuđenice - pleonazmi - frazemi - neologizmi	- opisuje sinonime - opisuje antonime ili suprotnice - navodi poznate primjere antonima ili suprotnica - opisuje posuđenice vlastitim riječima - opisuje neologizme - opisuje pleonazme - opisuje frazeme	- objašnjava poznate (obrađene) primjere sinonima - prepoznaje primjere antonima ili suprotnica u rečenici - prepoznaje najčešće tuđice i zamjenjuje ih riječima hrvatskoga standardnog jezika - navodi primjere neologizama koji su obrađeni - opisuje primjere pleonazama - prepoznaje frazeme u rečenici - objašnjava značenja najpoznatijih frazema	- objašnjava značenje sinonima u najmanje dva različita konteksta - prepoznaje istoznačnice i bliskoznačnice na temelju konteksta - navodi nove primjere antonima ili suprotnica - prepoznaje usvojenice, prilagođenice i tuđice na primjerima i zamjenjuje ih riječima hrvatskoga standardnog jezika - objašnjava značenje neologizama na temelju konteksta - objašnjava značenje pleonazama odbacujući suvišnu riječ - objašnjava značenje frazema uspoređujući ga s osnovnim značenjem	- objašnjava značenje sinonima u više različitih konteksta - objašnjava kada sinonimi u različitim kontekstima imaju isto, a kada slično značenje - navodi nove primjere sinonimskih parova - objašnjava jezično posuđivanje na različitim primjerima iz hrvatskog javnog prostora - navodi nove primjere antonima ili suprotnica različitih vrsta riječi u novim jezičnim situacijama - razlikuje usvojenice, prilagođenice i tuđice - zamjenjuje prilagođenice i tuđice riječima hrvatskoga standardnog jezika - objašnjava kako se nove riječi / neologizmi integriraju u živi jezik - prikuplja neologizme proširujući aktivni rječnik - analizira pleonazme izdvajajući dio koji je suvišan - ne upotrebljava pleonazme u govoru - objašnjava značenja frazema u govoru i pismu - upotrebljava frazeme u novom kontekstu
---	---	---	---	---

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
OŠ HJ B. 8. 1. Učenik obrazlaže odnos proživljenoga iskustva i iskustva stečenoga čitanjem književnih tekstova. - rješavanje vršnjačkih problemskih situacija na temelju teksta - procjena etičke, estetske i idejne razine teksta - usporedba tekstova istoga autora - usporedba tekstova iste književne vrste i tematike - usporedba teksta s njegovim prilagodbama u drugim medijima	- prepoznaje i imenuje vršnjački problem u tekstu bez rješenja - opisuje etičku razinu teksta ističući pozitivne etičke obrasce - čita tekstove istoga autora opisujući sličnosti nakon obrade - čita tekstove iste književne vrste i tematike izdvajajući sličnosti - uspoređuje tekst s njegovom filmskom adaptacijom prema zadanim usmjerenim pitanjima	- prepoznaje i imenuje vršnjački problem u tekstu nudeći autorovo rješenje - opisuje etičku razinu teksta navodeći primjere za različita ljudska ponašanja (pozitivna i negativna) - uspoređuje tekstove istoga autora navodeći zajedničke motive - uspoređuje tekstove iste tematike navodeći sličnosti - uspoređuje tekst s njegovom filmskom ili dramskom adaptacijom prema zadanim smjernicama navodeći sličnosti	- prepoznaje i imenuje vršnjački problem u tekstu nudeći najmanje dva različita rješenja problema - služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na etičkoj i idejnoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste - uspoređuje dva teksta istoga autora navodeći sličnosti i razlike - uspoređuje tekstove iste književne vrste i tematike uočavajući sličnosti i razlike prema zadanim smjernicama za usporedbu - uspoređuje tekst s njegovim adaptacijama u drugim medijima prema zadanim smjernicama za usporedbu	- nudi različita i smislena rješenja za vršnjačke problemske situacije na temelju teksta i iskustva - procjenjuje etičku (dobro, savjest, zlo, sloboda, sreća, ljubav, vrlina, identitet) i idejnu razinu teksta primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste - objašnjava estetsku vrijednost književnoga teksta - uspoređuje više tekstova istoga autora navodeći sličnosti i razlike - uspoređuje tekstove iste književne vrste i tematike uočavajući sličnosti i razlike na temelju doživljaja i znanja o književnoteorijskim pojmovima - uspoređuje tekst s njegovim adaptacijama u drugim medijima (film, televizija, radio, kazalište, strip) komentirajući i prosuđujući uspješnost prijenosa teksta u drugi medij

OŠ HJ B. 8. 2. Učenik interpretira književni tekst na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti. - lirska pjesma: socijalna, misaona - socijalna pripovijetka, kratka priča, povijesni, znanstvenofantastični roman, predaja - karakterizacija lika: fizička, etička, govorna, psihološka, socijalna	- opisuje obilježja socijalne i misaone pjesme - opisuje osnovna obilježja proznih vrsta - opisuje socijalnu i psihološku karakterizaciju lika - prepoznaje fizičku i etičku karakterizaciju na primjeru - opisuje osnovne književnoteorijske pojmove koji se uče od petog do osmog razreda (u rasponu od 50% do 62%)	- prepoznaje socijalnu pjesmu prema obilježjima; opisuje obilježja misaone pjesme - opisuje obilježja proznih vrsta - razlikuje roman od kraćih proznih vrsta - opisuje obilježja govorne, fizičke, etičke, psihološke i socijalne karakterizacije navodeći primjere za govornu, fizičku i etičku karakterizaciju - objašnjava književnoteorijske pojmove koji se uče od petog do osmog razreda (u rasponu od 63% do 75%)	- razlikuje vrste lirskih pjesama prema obilježjima - opisuje obilježja proznih vrsta navodeći primjere - razlikuje psihološku i etičku karakterizaciju; osobinu i osjećaj - izdvaja primjere socijalne, govorne i fizičke karakterizacije - interpretira prema zadanom obrascu lirsku pjesmu, prozni ili dramski tekst primjenjujući književnoteorijska znanja - objašnjava književnoteorijske pojmove koji se uče od petog do osmog razreda (u rasponu od 75% do 89%)	- razlikuje sve vrste lirskih pjesama navodeći primjere pjesama i objašnjavajući obilježja - razlikuje sve prozne vrste na temelju obilježja i na primjerima - razlikuje sve karakterizacije lika - raspravlja o likovima na temelju izgleda, osobina, govora, razmišljanja, emocionalnih i psihičkih reakcija i društvenog statusa - interpretira lirsku pjesmu, prozni ili dramski tekst primjenjujući književnoteorijska znanja - pokazuje ovladanost svim književnoteorijskim pojmovima koji se uče od petog do osmog razreda na razini interpretacije *
---	---	---	--	---

KULTURA I MEDIJI				
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
OŠ HJ C. 8. 1. Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova radi komercijalizacije. - mediji u službi komercijalizacije - mediji i oblikovanje vlastitih stavova - internet - hipermedija - poveznice	- opisuje izravne poruke u medijskome tekstu prema unaprijed postavljenim pitanjima - pronalazi neizravne poruke u medijskome tekstu prema unaprijed postavljenim pitanjima - opisuje na koji način reklame u medijima djeluju na kupovinu proizvoda - opisuje elemente hipermedije (tekst, slika, video i zvuk) - služi se poveznicama proširujući sadržaje koji su mu bliski i koji ga zanimaju	- opisuje utjecaj medija - opisuje izravne poruke u medijskom tekstu - imenuje neizravne poruke na primjeru medijskoga teksta, ali ne zna objasniti njihov utjecaj na primatelja - uočava vezu medija i njihovog utjecaja na primatelja - upotrebljava elemente hipermedije - služi se poveznicama pri istraživanju zadane teme	- prepoznaje pozitivan i negativan utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja - prepoznaje izravne i neizravne poruke u medijskom tekstu - prepoznaje skrivene poruke u medijskome tekstu - opisuje utjecaj medija na formiranje vlastitih stavova - uspoređuje sliku stvarnosti koju nude mediji s vlastitom slikom stvarnosti - služi se funkcionalno internetom – upotrebljava sve elemente hipermedije da bi proširio doživljaj određene teme - služi se poveznicama proširujući znanje o temi koju istražuje	- navodi primjere različitih djelovanja i utjecaja medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja - analizira medijsku poruku objašnjavajući izravno i neizravno navedene poruke i njihov utjecaj na primatelja - objašnjava skrivene poruke u medijskome tekstu - analizira medijsku poruku i objašnjava na koji način informacije, stavovi i ideje prikazani u medijskome tekstu utječu na formiranje vlastitih stavova - objašnjava razliku između slike stvarnosti koju nude mediji i vlastite slike stvarnosti uspoređujući vrijednosti - služi se funkcionalno internetom – hipermediju raščlanjuje na sastavne dijelove i objašnjava na koji se način stvara cjelovita slika s pomoću teksta, slike i videa - proširuje temu koju istražuje različitim sadržajima koje pronalazi ciljano na određenim poveznicama

OŠ HJ C. 8. 2. Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove s obzirom na književni kontekst i kontekst ostalih umjetnosti. - popularnokulturni tekstovi i okruže - priča i likovi u popularnokulturnim tekstovima - supkulture - popularna kultura i visoka kultura	- čita zadane popularnokulturne tekstove iz vlastitog društvenog okružja - opisuje na koji se način ljudi mogu povezati s likom iz popularnokulturnog teksta na najpoznatijim primjerima - opisuje poznate supkulture iz svojeg društvenog okružja - čita tekstove popularne i visoke kulture (poznati primjeri iz književnosti) uočavajući razlike prema unaprijed postavljenim pitanjima	- opisuje popularnokulturne tekstove u kontekstu vlastitog društvenog okružja - navodi primjere likova iz popularnokulturnih tekstova s kojima bi se mogao identificirati - opisuje na koji se način stvara pojedina supkultura - prepoznaje tekstove koji pripadaju popularnoj i visokoj kulturi na temelju obilježja	- objašnjava značaj popularnokulturnih tekstova za društvo i kulturu - opisuje poznate primjere identifikacije širih društvenih masa s likovima iz popularnokulturnih tekstova - objašnjava sadržaj interesa koji povezuje različite supkulture - uspoređuje tekstove popularne i visoke kulture (poznati primjeri iz književnosti) uočavajući razlike	- prosuđuje značenje popularnokulturnih tekstova povezujući ih s društvenim, ekonomskim i kulturnim okruženjem - objašnjava na koji način likovi iz popularnokulturnih tekstova mogu biti objekt identifikacije na primjeru - objašnjava postojanje različitih supkultura kao društveni fenomen - objašnjava razliku između teksta popularne i visoke kulture na primjerima iz književnosti i drugih umjetnosti
---	---	---	---	--

* KNJIŽEVNOTEORIJSKI POJMOVI
na kraju osmoga razreda

književnost • književni tekst • književni rodovi • lirika • epika • drama • književna vrsta • obilježja lirske pjesme • motiv • tema • pjesničke slike – akustične, vizualne, gustativne, olfaktivne, taktilne • preneseno značenje • stih • strofa • vrste strofa (dvostih, trostih, četverostih...) • vezani stih • slobodni stih • vezani stih prema broju slogova (peterac, šesterac, osmerac, deseterac...) • stilsko izražajna sredstva • onomatopeja • epitet • suprotnost • usporedba • personifikacija • aliteracija • asonanca • metafora • retoričko pitanje • hiperbola • vrste rime (križna, parna, obgrljena) • vrste lirskih pjesama: pejzažna, domoljubna, ljubavna, socijalna, misaona • fabula • dijelovi fabule (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet) • događaj ili radnja • pripovjedač u prvoj osobi • pripovjedač u trećoj osobi • proza • pripovijedanje • opisivanje • dijalog • roman za djecu i mlade • pustolovni roman • povijesni roman • znanstvenofantastični roman • socijalni roman • socijalna pripovijetka • kratka priča • predaja • karakterizacija lika: govorna, etička, psihološka, socijalna • crtica • anegdota • novela • kriminalistički roman • romansirana biografija • autobiografija • drama (dramski tekst) • dijalog • monolog • didaskalije • igrokaz • dramski sukob • komedija